



**“MAKTABGACHA TALIM  
– MAKTAB – OLIY TA'LIM”  
KONSEPSIYASI: MUAMMO,  
YECHIMLAR VA ISTIQBOLLAR**

**XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMANI**

**MATERIALLARI**

**2022-yil, 9-aprel**

**Buxoro – 2022**

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI  
OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA’LIM VAZIRLIGI  
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI  
MAKTABGACHA VA BOSHLANG‘ICH TA’LIM FAKULTETI  
BOSHLANG‘ICH TA’LIM METODIKASI KAFEDRASI**

**MAKTABGACHA TA’LIM – MAKTAB – OLIY  
TA’LIM” KONSEPSIYASI: MUAMMO, YECHIMLAR VA  
ISTIQBOLLAR**

**XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMANI**

**MATERIALLARI**

**2022-yil, 9-aprel**

**Buxoro – 2022**

2. ОСНОВЫ, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ ОБУЧЕНИЯ ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОМУ ИСКУССТВУ ШУ Собирова, НД Ядгаров, ДИ Мамурова, АР Шукуров European science, 62-6
3. SCIENTIFIC AND METHODOICAL BASIS OF ORGANIZATION AND TEACHING OF DRAWING LESSONS IN GENERAL SECONDARY SCHOOLS SU Sobirova, MM Badiyev, AR Shukurov, AS Aminov. Journal of Contemporary Issues in Business and Government 27 (2), 5462-5473
4. Umurov Z. L. DIDACTICAL FOUNDATIONS OF EDUCATIONAL AND Cognitive problems in the primary school // Science, technology and education. - 2020. - No. 3 (67).

## MAKTABDA YETTI YOSHLI BOLALAR UCHUN MOSLASHUV DARSLARINI TASHKIL ETISH

**M.M.Nigmatova**

*BuxDU, Maktabgach ta'lim kafedrası dotsenti*

**A.R. Savriyeva**

*BuxDU, Maktabgacha ta'lim yo'nalishi talabasi*

**Annotatsiya:** Maqolada inson hayotining sur'ati tobora kuchayib borayotgan zamonaviy dunyoda shaxslararo munosabatlarning begonalashuvi va murakkablashishi muammosi ko'rib chiqiladi.

**Kalit so'zlar:** transformatsiya, axborot texnologiyalari, nutq, maktabgacha yoshdagi bola.

**Аннотация:** В статье рассматривается проблема отчуждения и усложнения межличностных отношений в современном мире, где увеличивается темп жизни человека.

**Abstract:** В статье рассматривается проблема отчуждения и усложнения межличностных отношений в современном мире, где увеличивается темп жизни человека.

**Ключевые слова:** трансформация, информационные технологии, речь, дошкольник.

**Keywords:** transformation, information technology, speech, preschooler

Maktabgacha ta'lim tashkiloti va maktab ishida to'liq uzluksizlikni ta'minlaydigan ta'lim muassasalari ishining asosiy yo'nalishi bolalar bilan ishlashdir. Ushbu yo'nalishni amalga oshirib, o'qituvchilar o'z oldiga bolalarning maktab, maktab hayoti, o'quv mashg'ulotlari haqidagi tushunchalarini kengaytirish vazifasini qo'ydilar, ularning o'ziga xos xususiyatlari bolalar bog'chasida mashg'ulotlar o'tkazishning o'ziga xos xususiyatlaridan biroz farq qiladi. "Maktab" deb ataluvchi ta'limning keyingi bosqichiga o'tayotgan bola o'zi uchun mutlaqo yangi muhitga kirib borayotganini his qilmasligi, balki "bolalar bog'chasi – boshlang'ich maktab" yagona tizimida davom etishi kerak. Davomiylik tanishish maqsadida maktabga sayohatlar orqali amalga oshiriladi. O'quvchilar bog'cha va boshlang'ich maktabning uzluksizligi bilan tanishadilar, o'quvchilar o'yin va ko'ngilochar tadbirlarda o'quvchilar bilan muloqot qiladigan ta'lim muassasalarida muvaffaqiyatli amalga oshiriladi.

Bolalarni maktab hayotining o'ziga xos xususiyatlari bilan tanishtirish va kirish darslarini o'tkazish uchun maktab o'qituvchilari bo'lajak birinchi sinf o'quvchilari uchun maktabga kirishdan oldin bir muncha vaqt kirish darslarini o'tkazadilar. Bunday sinflardagi bolalarning qatnashishi, tajriba shuni ko'rsatadiki, bola psixikasida moslashish jarayonlarini shakllantirishga foydali ta'sir ko'rsatadi. Tizimdagi moslashuv darslarida qatnashgan bolalar mashg'ulotlardagi o'zgarishlarni osonroq qabul qiladilar, yangi jamoada tezroq moslashadilar. Shu bilan birga, ular yangi talaba bilan yaxshi munosabatda bo'lishadi, ular yangi o'qituvchini ijobiy qabul qilishadi. Bu holda bolalar bog'chasi va maktabning uzluksizligi o'quvchilarning o'qituvchi bilan birgalikda maktab mashg'ulotlariga qatnashishi orqali amalga oshiriladi.

Kelajakdagi birinchi sinf o'quvchisi maktabi: Maktabgacha ta'lim muassasalari o'z navbatida ta'limning yangi bosqichiga o'tish bosqichida bitiruvchilarni qo'llab-quvvatlab, "Kelajak birinchi sinf o'quvchisi maktabi" faoliyatini tashkil etadi. Bunday maktab bolalar bog'chasida taxminan oktyabrdan maygacha ishlaydi. o'quv yili. "Bolalar bog'chasi - boshlang'ich maktab: ishda uzluksizlik" mavzusida o'tkazilgan birinchi uchrashuvga bo'lajak birinchi sinf o'quvchilarining o'qituvchilari taklif etiladi, bu erda bolalarni bitiruvchi tarbiyachi va bolalarni qabul qiluvchi o'qituvchining birinchi tanishuvi bo'lib o'tadi. . Maktabning keyingi yig'ilishlari bolalarning diagnostikasi, ota-onalarning so'rovlarini hisobga olgan holda o'tkaziladi. Bo'lajak o'qituvchilarni natijalar bilan tanishtirish, shu bilan bog'cha va maktabning uzluksizligini ta'minlash maqsadga muvofiqdir. "Kelajak maktabi birinchi sinf o'quvchisi"ning ish rejasi oldindan tuziladi va ta'lim muassasalari rahbariyati va pedagogik jamoasi bilan kelishiladi.

Psixosomatik kasalliklarning oldini olish: Uning jismoniy salomatligi holati, birinchi navbatda, hayotning qulay yo'nalishi haqida gapiradi. Tibbiyot mutaxassislari bolaning birinchi sinfga kirganidan keyingi birinchi davrda salomatlik buzilishlarining o'sishini va kasalliklarning paydo bo'lishini qayd etadilar. Bu, ayniqsa, bolada ilgari kasallik belgilari bo'lmagan hollarda, bunday buzilishlar uchun

|                                                                                                                                                                                                                   |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| R.A.Qo'ldoshev. CHAPAQAY O'QUVCHILARGA BERILADIGAN PEDAGOGIK YORDAM .....                                                                                                                                         | 206 |
| Тилавова Матлаб Мухаммедовна, Жураева Дилноз Рахматдиновна. РАЗВИТИЕ КРЕАТИВНОСТИ УЧАЩИХСЯ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГИИ .....                                                                                             | 208 |
| M. Y. Ro'ziyeva. ERTAK JANRI ORQALI O'QUVCHILARNI MA'NAVİY BARKAMOL INSON RUHIDA TARBIYALASH .....                                                                                                                | 210 |
| Kuldosheva Nigorahon Avezmurodovna. THE ADVANTAGES OF TEACHING ENGLISH IN PRESCHOOL EDUCATION USING INNOVATIVE TECHNOLOGIES AND METHODS .....                                                                     | 213 |
| Tilavova Matlab Muhammedovna, Hojiyeva Nasiba Bahodirovna. BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARINING TEXNOLOGIYA DARSLARIDA KO'NIKMALARNI SHAKLLANTIRISH ..                                                              | 215 |
| Файзуллаев Мухаммад Бакаевич, Эсанова Феруза Хикматилло кизи. ХУДОЖЕСТВЕННОЕ ОПИСАНИЕ СТЕПЕНИ ГРАДАЦИИ В СКАЗКЕ ПУШКИНА «СКАЗКА О РЫБАКЕ И РЫБКЕ».                                                                | 216 |
| G'. Jumayeva. SAVODGA O'RGATISH DAVRIDA INTERFAOL USULLARDAN FOYDALANISH ..                                                                                                                                       | 218 |
| Tilavova Matlab Muhammedovna, Tursunova Nozima Ilxomovna. BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARNI TEXNOLOGIYA DARSLARIDA TEXNIK IJODKORLIGINI, QOBILIYATI VA TAFAKKURINI RIVOJLANTIRISH. ....                             | 220 |
| Tilavova Matlab Muhammedovna, Maxmudova Ruxsora. BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARINING IJODIY QOBILIYATLARINI RIVOJLANTIRISH VOSITASI SIFATIDA TEXNOLOGIYA DARSLARIDA TABIIY MATERIAL BILAN ISHLASHNING MAZMUNI..... | 222 |
| Azimova Musharraf O'tkirovna. MAKTABGACHA ESHDAGI BOLALARGA IKTISODIY TUYUHQALARNI SHAKLLANTIRISH PEDAGOGIK MUAMMO SIFATIDA .....                                                                                 | 223 |
| Rizoyeva Muslima Raxmonovna. O'RTA MAKTAB O'QUVCHILARI TASVIRIY FAOLIYATINING PSIXOLOGIK VA PEDAGOGIK ASOSLARI.....                                                                                               | 225 |
| M.M.Nigmatova, A.R. Savriyeva. MAKTABDA YETTI YOSHLI BOLALAR UCHUN MOSLASHUV DARSLARINI TASHKIL ETISH.....                                                                                                        | 227 |
| Boltayeva Sitara Fayzulloyevna. O'QUVCHILARNING MUSTAQIL O'QISH KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISHNING TA'LIM VA TARBIYAVIY AHAMIYATI.....                                                                             | 229 |
| Y.U.Nurova. PAREMALARDAGI BOSHGA O'RALADIGAN KIYIM VA ULAR TURLARINING ETNOLINGVISTIK TADQIQI .....                                                                                                               | 230 |
| Raxmonova Gullola Shavkatovna, Usmonova Mubashira Suvonovna. MAKTABGACHA YOSHIDAGI BOLALARNING MAKTABDA O'QISHGA TAYYORGARLIGI .....                                                                              | 232 |
| D.N.Xayrullayeva. MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARI TAYYORLOV GURUHLARIDA HAMDA I-SINF "ONA TILI VA O'QISH SAVODXONLIGI" DARSLARIDA ETNOPEDAGOGIKA NAMUNALARINI O'RGATISH METODIKASI .....                         | 235 |
| M.M.Nigmatova, D.E.Erkinova. BOLALARNI MAKTABGA TAYYORLASHDA MAKTAB VA MTT HAMKORLIGI .....                                                                                                                       | 237 |
| Raxmonova Gullola Shavkatovna, Raximova Zarnigor Umidjon qizi. MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTI VA MAKTAB DASTURLARINING IZCHILLIGI .....                                                                            | 238 |
| G. M. Sayfullayev, F. G'iyosova. BOSHLANG'ICH TA'LIM SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH .....                                                                           | 241 |
| G'aybulloyeva Yulduz Mehriddinovna. MAKTABGACHA TA'LIM MUASSASASI VA BOSHLANG'ICH MAKTAB O'RTASIDAGI UZVIY BOG'LIQLIK.....                                                                                        | 242 |
| G'ulom Sayfullayev, N. Haitova. BOLALARNI ATROF OLAM BILAN TANISHTIRISHDA AMALIY ISHLARNI TASHKIL ETISH .....                                                                                                     | 244 |
| Hakimova Narguza Supxonovna. BOSHLANG'ICH SINF TARBIYA DARSLARIDA O'QUVCHILARNING IJTIMOIY XUQUQIY KOMPETENTSIYALARINI SHAKLLANTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH .....                                      | 247 |
| Rizoyeva Muslima Raxmonovna. UMUMIY O'RTA TA'LIM MUASSASLARIDA TASVIRIY SAN'AT TARIXINI O'QITISH METODIKASINI RIVOJLANTIRISHNING QISQACHA TARIXI.....                                                             | 248 |
| Садуллова М. Г., Пулатова С. ИНТЕГРАЦИОННЫЕ ПРОЦЕССЫ НОВОГО ПОДХОДА К ОРГАНИЗАЦИИ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....                                                                                                | 250 |
| Расулова Лазиза Гайбуллаевна. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ СОВРЕМЕННЫХ ИНФОРМАЦИОННО – КОММУНИКАЦИОННЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЕ. ....                                                                       | 252 |
| Husenova A.Sh. ONA TILI DARSLARINING INTEGRATSIYASINI TA'MINLASHDA LOYIHAVIY YONDASHUV .....                                                                                                                      | 256 |
| Файзуллаев Мухаммад Бакаевич, Шарипова Наргиза Шавкатовна. ЯВЛЕНИЕ ГРАДАЦИИ В ДЕТСКИХ СКАЗКАХ.....                                                                                                                | 258 |

psixosomatik asosni taxmin qilish uchun asos beradi. O'qituvchilar tarkibi bolalar bog'chasi va maktabning o'zaro bog'liqligini har tomonlama tashkil etgan ta'lim muassasalarida psixologlar birinchi sinf o'quvchilarida psixosomatik kasalliklarning minimal sonini aniqlaydilar. Binobarin, ta'lim muassasalari faoliyatida uzluksizlikni ta'minlash maqsadida bog'cha va maktab o'rtasidagi hamkorlikni tashkil etish nafaqat o'quv jarayoni sifatini oshirish, balki o'quvchilarning jismoniy salomatligini asrashga ham xizmat qiladi.

Maktab va MTT ta'lim tizimining ikkita bog'liq bo'g'inidir. Aniqroq aytadigan bo'lsak, bog'cha ta'lim asosi, maktab esa binoning o'zi bo'lib, u yerda tarbiyaviy salohiyat, shaxsning asosiy madaniyati rivojlanadi. Maktabgacha ta'limdagi muvaffaqiyat ko'p jihatdan maktabgacha yoshdagi bolalik davrida shakllangan bilim va ko'nikmalarning sifatiga, kognitiv qiziqishlarning rivojlanish darajasiga bog'liq. kognitiv faoliyat bola. Shuning uchun ham bugungi kunda bolalarni maktabga tayyorlash masalalarida bog'cha va maktab o'rtasida uzviylikni yo'lga qo'yish yangicha yondashuvni talab etadi.

Boshlang'ich maktab o'quvchilarning o'z qobiliyatlarini to'liq namoyon etishiga, tashabbuskorligi, mustaqilligi va ijodkorligini rivojlantirishga yordam berish uchun mo'ljallangan. Ushbu vazifani amalga oshirishning muvaffaqiyati ko'p jihatdan bolalar bog'chasida bolalarning kognitiv qiziqishlarini shakllantirishga bog'liq. Maktabgacha yoshdagi bolaning qiziqishi uning xotirasi, e'tibori, fikrlashidir. Bolalar bog'chasida bolaning kognitiv qiziqishini rivojlantirish o'yin-kulgi, o'yinlar, sinfdan standart vaziyatlarni yaratish orqali hal qilinadi. Maktabgacha yoshdagi bolalarda bilimlarning mavjudligi o'z-o'zidan ta'lim muvaffaqiyatini belgilamaydi, bolaning ularni mustaqil ravishda qanday qilib qo'llashni bilishi muhimroqdir. Federal davlat ta'lim standartiga muvofiq, universal o'quv faoliyati - bu bola ta'lim faoliyatining barcha tarkibiy qismlarini o'zlashtirgan harakat usullari to'plami:

Bu, o'z navbatida, ta'lim faoliyati uchun universal shart-sharoitlarni shakllantirishga yordam beradi. Qayerda ta'lim jarayoni bolalar bilan ishlashning asosiy shakli va maktabgacha yoshdagi faoliyatning etakchi turi - o'yinlarni hisobga olgan holda quriladi.

Maktab va MTT ta'lim tizimining ikkita bog'liq bo'g'inidir. Aniqroq aytadigan bo'lsak, bog'cha ta'lim asosi, maktab esa binoning o'zi bo'lib, u yerda tarbiyaviy salohiyat, shaxsning asosiy madaniyati rivojlanadi. Maktabgacha ta'limdagi muvaffaqiyat ko'p jihatdan maktabgacha yoshdagi bolalik davrida shakllangan bilim va ko'nikmalarning sifatiga, bolaning kognitiv qiziqishlari va kognitiv faolligining rivojlanish darajasiga bog'liq. Shuning uchun ham bugungi kunda bolalarni maktabga tayyorlash masalalarida bog'cha va maktab o'rtasida uzviylikni yo'lga qo'yish yangicha yondashuvni talab etadi.

Maktabgacha ta'lim bosqichida quyidagi shartlar shakllantiriladi:

kognitiv mantiqiy universal ta'lim faoliyati,

belgisi-ramziy universal ta'lim harakatlari,

kommunikativ universal ta'lim faoliyati.

MTTda bolani fikrlashga, natijalarni tushuntirishga, taqqoslashga, taxminlar qilishga, ularning to'g'riligini tekshirishga, kuzatishga, umumlashtirishga va xulosa chiqarishga o'rgatish kerak. Bir bolaning fikrlashi boshqalarda bu qobiliyatni rivojlantirishga yordam beradi.

#### **Foydalanilgan adabiyotlar:**

- 1.Nigmatova M. M. ZAMONAVIY DUNYODA BOLANING SHAXSIY RIVOJLANISHI MUAMMOLARI //Scientific progress. – 2021. – T. 2. – №. 7. – C. 1166-1171.
- 2.Nigmatova M. M. MUAMMOLI VAZIYALARINI HAL QILISHDA INTERFAOL VOSITALARDAN FOYDALANISH //Scientific progress. – 2021. – T. 2. – №. 7. – C. 1079-1085.
- 3.Нигматова М. М., Мирзаева Д. Ш. РАЗВИТИЕ ТВОРЧЕСТВА ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА С ПОМОЩЬЮ АРТ ПЕДАГОГИКИ //Вестник науки и образования. – 2021. – №. 14-3 (117). – С. 31-34.
- 4.Maxmudovna N. M. et al. AXBOROT TEXNOLOGIYALARIDAN BOLALAR SALOMATLIGINI SAQLASHDA FOYDALANISH //БОШҚАРУВ ВА ЭТИКА ҚОИДАЛАРИ ОНЛАЙН ИЛМИЙ ЖУРНАЛИ. – 2022. – Т. 2. – №. 2. – С. 37-43.
- 5.Mahmudovna N. M. Systemic Approach to Education //EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION. – 2022. – Т. 2. – №. 2. – С. 184-191.
- 6.Maxmudovna N. M. et al. МАКТАБГА ТАЙЙОРЛОВ YOSHI BOLALARINI SHAXSIY КОМПЬУТЕРЛАДАН GIGIYENIK TOGRI FOYDALANISHGA ORGATISH //БОШҚАРУВ ВА ЭТИКА ҚОИДАЛАРИ ОНЛАЙН ИЛМИЙ ЖУРНАЛИ. – 2022. – Т. 2. – №. 2. – С. 153-159.

